

संचालक, अभियोग संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य,
मुंबई यांच्या आस्थापनेवरील पदांचा सुधारित
आकृतिबंध निश्चित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

गृह विभाग

शासन निर्णय क्रमांक - एमआयएस-२००३/प्र.क्र.१४८/पोल-१०

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक: १२ ऑक्टोबर, २०१०

- संदर्भ - १) शासन निर्णय, क्रमांक:एसपीपी २२९५/१४९/पोल-१०, दिनांक २० मे, १९९७
२) शासन निर्णय, क्रमांक:एसपीपी-२२०१/५०४/प्र.क्र.५०/पोल-१०, दिनांक ९.६.२००४
३) संचालक, अभियोग संचालनालय, म.रा.मुंबई यांचे क्र. आस्था/१/१३९६/२००३
दिनांक १.८.२००३ चे पत्र.
४) वित्त विभागाचे क्र. पदनि १००४/प्र.क्र.३२/२००४/वित्तीय सुधारणा-१, दिनांक
२७.१.२००५ चे पत्र व त्यासोबतच्या उच्चस्तर सचिव समितीच्या दिनांक १३.१.२००५
रोजी झालेल्या बैठकीचे कार्यवृत्त
५) शासन निर्णय, क्रमांक:एमआयएस २००३/प्र.क्र.१४८/पोल-१०, दिनांक ४.६.२००५
६) शासन निर्णय, क्रमांक:एमआयएस २००३/प्र.क्र.१४८/पोल-१०, दिनांक ७.२.२००६
७) संचालक, अभियोग संचालनालय, म.रा.मुंबई यांचे क्र. सपोअ/८६/२०५५/२०१०,
दिनांक ९.९.२०१०

प्रस्तावना:- अभियोग संचालनालय हे कार्यालय सन १९५८ पासून राज्यात कार्यरत आहे. संचालक, अभियोग संचालनालयाबाबत संक्षिप्त पार्श्वभूमी अशी आहे की, मा. प्रथमवर्ग न्यायदंडाधिकारी यांच्यासमोरील फौजदारी प्रकरणे चालविण्यासाठी अभियोग पक्षातर्फे मुंबई पोलीस नियमावलीच्या नियम ६० मधील तरतूदीनुसार पोलीस अभियोक्त्यांची नियुक्ती पोलीस महासंचालक निवड मंडळ नेमून वकील वर्गामधून करीत होते. अकराव्या विधी आयोगाने अभियोग संचालनालय पोलीस विभागापासून स्वतंत्र असावे, अशी शिफारस केल्याने संसदेने फौजदारी प्रक्रिया संहिता सन १९७३ मधील कलम २५ मध्ये सुधारणा करून न्यायदंडाधिकाऱ्यासमोरील प्रकरणे चालविण्यासाठी प्रत्येक जिल्ह्यामधून एक किंवा अधिक सहायक सरकारी अभियोक्त्यांची नियुक्ती करण्याची तरतूद केली. तसेच विधी आयोगाने संचालक, अभियोग संचालनालय यांच्या नियंत्रणाखाली वेगळे अभियोग संचालनालय स्थापन करण्याचे व संपूर्ण अभियोग यंत्रणा त्यांच्या नियंत्रणाखाली आणण्याची शिफारस केली होती. तथापि, तदनंतर देखील पोलीस अभियोक्ता (सध्याचे सहायक सरकारी अभियोक्ता) या पदावर पोलीस विभागामार्फत नियुक्ती चालू राहिल्याने श्री. एस. बी. शहाणे व इतर यांनी सिव्हील अपील क्र. ६७६/८२ या याचिकेन्वये मा. सर्वोच्च न्यायालयात याचिका दाखल केली होती. सदर निकालपत्रात मा. सर्वोच्च न्यायालयाने राज्य शासनाला निदेश देताना सहायक सरकारी अभियोक्त्यांचा वेगळा संवर्ग निर्माण करून त्यासाठी स्वतंत्र संचालनालय स्थापन करण्याचे व ते

पोलीस नियंत्रणातून मुक्त करण्याचे आदेश दिले होते. सदर आदेश विचारात घेवून वरील संदर्भ क्रमांक १ येथील दिनांक २०.५.१९९७ च्या शासन निर्णयान्वये सहायक सरकारी अभियोक्ता हा वेगळा संवर्ग निर्माण करून त्यान्वये स्वतंत्र अभियोग संचालनालयाची पुनर्रचना करण्यात आलेली आहे.

सदर शासन निर्णयानुसार पोलीस महासंचालकांच्या नियंत्रणाखाली कार्यरत असलेली ६५२ पदे अभियोग संचालनालयाच्या आस्थापनेवर वर्ग करण्यात आली होती. (या पदांपैकी सहाय्यक संचालक व सरकारी अभियोक्त्याचे १ पद पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांच्या आस्थापनेवर वरील संदर्भ क्रमांक २ येथील दिनांक ९.६.२००४ च्या शासन निर्णयान्वये कायमस्वरूपी वर्ग करण्यात आले आहे.) या पदांशिवाय सदरहू शासन निर्णयान्वये ११६१ नवीन पदेही निर्माण करण्यात आली होती. तथापि नव्याने निर्माण करण्यात आलेल्या ११६१ पदांपैकी ३४ पदे भरण्यात येऊन उर्वरित ११२७ पदे ६ महिन्यांहून अधिक कालावधीसाठी रिक्त राहिल्यामुळे व्यपगत झाली. अभियोग संचालनालयातील पदांच्या आढाव्या संदर्भात दिनांक १३.१.२००५ रोजी उच्चस्तरीय सचिव समितीची बैठक घेण्यात आली होती. सदर बैठकीत अभियोग संचालनालयाच्या आस्थापनेवरील ६८५ पदे कायम ठेवण्यात येऊन नवीन ६०४ पदे निर्माण करण्याचा प्रस्ताव उच्चस्तरीय समितीकडे सादर करण्यात आला होता. यामध्ये व्यपगत झालेल्या पदांपैकी १७२ पदे पुनर्जिवित करण्याचे व ३११ पदे नव्याने निर्माण करावयाचे प्रस्तावित होते. त्यामध्ये समितीने २० टक्के कपात करून म्हणजेच ४८३ पदे नव्याने निर्माण करण्यास मंजूरी दिली. त्यानुसार १७२ पदे पुनर्जिवित करण्यास आणि मंत्रीमंडळाची मान्यता घेऊन ३११ नवीन पदे निर्माण करण्यास वरील संदर्भ क्र. ५ व ६ येथील अनुक्रमे दिनांक ८.६.२००५ व दिनांक ७.२.२००६ अन्वये मान्यता देण्यात आली आहे.

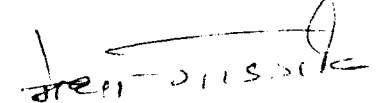
संचालनालयातील ६८५ मूळ पदे व नव्याने निर्माण करण्यात आलेली ४८३ (पुनर्जिवित १७२ व नवनिर्मित ३११ पदे) अशा एकूण ११६८ पदांचा सुधारित आकृतिबंध उच्चस्तर सचिव समितीने मान्य केलेला आहे. उच्चस्तर सचिव समितीने मान्यता दिल्याप्रमाणे व वित्त विभागाच्या सल्ल्यानुसार पुनर्जिवित करावयाच्या १७२ पदांचा व नवनिर्मित ३११ पदांबाबतचा शासन निर्णय निर्गमित करण्यात आलेला आहे. तथापि, या एकूण ११६८ पदांच्या सुधारित आकृतिबंधाचा सर्वंकष शासन निर्णय निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:- उच्चस्तर सचिव समितीने दिनांक १३.१.२००५ रोजी दिलेल्या मान्यतेनुसार संचालक, अभियोग संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांच्या आस्थापनेकरीता सोबतच्या परिशिष्ट-अ मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे एकूण ११६८ पदांचा सुधारित आकृतिबंध या शासन निर्णयान्वये मंजूर करण्यात येत आहे.

२. न्यायालयांची संख्या व त्यात प्रलंबित असलेल्या खटल्यांच्या संख्येनुसार प्रत्यक्ष गरज विचारात घेऊन संचालक, अभियोग संचालनालय यांनी वरील संदर्भ क्रमांक ७ येथील दिनांक ९.९.२०१० च्या पत्रान्वये प्रस्तावित केल्याप्रमाणे सहाय्यक सरकारी अभियोक्ता व अतिरिक्त सरकारी अभियोक्ता या संवर्गातील पदे परिशिष्ट-अ मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे वाटप करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

३. हा शासन निर्णय, उच्चस्तर सचिव समितीने दिनांक १३.१.२००५ रोजीच्या बैठकीत दिलेल्या मान्यतेनुसार वित्त विभागाच्या सहमतीने व त्या विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ३०३/विसु.१. दिनांक ५.५.२००५ तसेच मंत्रीमंडळाने दिनांक १४.९.२००५ रोजी दिलेल्या मान्यतेने निश्चित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,


(मेधा गाडगीळ)

प्रधान सचिव (अपील व सुरक्षा), गृह विभाग

प्रति,

- १) संचालक, सरकारी अभियोग संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
- २) उपसंचालक, सरकारी अभियोग संचालनालय, परिक्षेत्र ठाणे / पुणे / नाशिक / औरंगाबाद / अमरावती / नागपूर
- ३) सर्व सहाय्यक संचालक व सरकारी अभियोक्ता
- ४) मा. मंत्री. (गृह) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई .
- ५) प्रधान सचिव (अ. व सु.) यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक, गृह विभाग , मंत्रालय, मुंबई
- ६) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १ / २, मुंबई / नागपूर
- ७) महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र १ / २, मुंबई / नागपूर
- ८) सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
- ९) वित्त विभाग (वित्तीय सुधारणा-१), मंत्रालय, मुंबई
- १०) सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ११) निवड नस्ती (पोल-१०)

गृह विभाग शासन निर्णय क्रमांक एमआयएस २००३/प्र.क्र.१४८/पोल-१०, दि. १२.१०.२०१० चे सहपत्र.

परिशिष्ट 'अ'

अ.क्र.	जिल्हा/कार्यालय	संचालक	उप संचालक	सहाय्यक संचालक (प्रशासन)	सहाय्यक संचालक व सरकारी अभियोक्ता	अतिरिक्त सरकारी अभियोक्ता	सहाय्यक सरकारी अभियोक्ता	प्रशासकिय अधिकारी	लेखा अधिकारी	अधीक्षक	उच्च श्रेणी लघुलेखक	निम्न श्रेणी लघुलेखक	वरिष्ठ लिपिक	लिपिक-टंकलेखक	रोखपाल	वाहन चालक	हवालदार	शिपाई	सफाई कामगार	एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१
१	मुख्यालय	१	०	१	०	१	२	१	१	१	१	४	४	१२	१	१	१	५	१	३८
२	कोकण परिक्षेत्र, मुंबई	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	२	०	०	०	१	०	६
३	अमरावती परिक्षेत्र	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	२	०	०	०	१	०	६
४	नागपूर परिक्षेत्र	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	२	०	०	०	१	०	६
५	नाशिक परिक्षेत्र	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	२	०	०	०	१	०	६
६	पूणे परिक्षेत्र	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	२	०	०	०	१	०	६
७	औरंगाबाद परिक्षेत्र	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	२	०	०	०	१	०	६
८	मुंबई	०	०	०	१	१५	४८	०	०	०	०	१	१	१३	०	०	०	१	०	८०
९	ठाणे	०	०	०	१	४	३२	०	०	०	०	१	१	११	०	०	०	१	०	५१
१०	रायगड	०	०	०	१	२	१३	०	०	०	०	१	१	१०	०	०	०	१	०	२९
११	रत्नागिरी	०	०	०	१	२	१०	०	०	०	०	१	१	७	०	०	०	१	०	२३
१२	सिंधुदुर्ग	०	०	०	१	१	७	०	०	०	०	१	१	७	०	०	०	१	०	१९
१३	नाशिक	०	०	०	१	५	२६	०	०	०	०	१	१	११	०	०	०	१	०	४६
१४	धुळे	०	०	०	१	२	१३	०	०	०	०	१	१	५	०	०	०	१	०	२४
१५	नंदुरबार	०	०	०	१	१	८	०	०	०	०	१	१	३	०	०	०	१	०	१६
१६	जळगाव	०	०	०	१	२	१९	०	०	०	०	१	१	१२	०	०	०	१	०	३७
१७	अहमदनगर	०	०	०	१	२	३०	०	०	०	०	१	१	१६	०	०	०	१	०	५२
१८	पूणे	०	०	०	१	९	४७	०	०	०	०	१	१	१३	०	०	०	१	०	७३
१९	सातारा	०	०	०	१	२	१५	०	०	०	०	१	१	८	०	०	०	१	०	२९
२०	सांगली	०	०	०	१	२	१६	०	०	०	०	१	१	८	०	०	०	१	०	३०

अ.क्र.	जिल्हा/कार्यालय	संचालक	उप संचालक	सहाय्यक संचालक (प्रशासन)	सहाय्यक संचालक व सरकारी अभियोक्ता	अतिरिक्त सरकारी अभियोक्ता	सहाय्यक सरकारी अभियोक्ता	प्रशासकीय अधिकारी	लेखा अधिकारी	अधीक्षक	उच्च श्रेणी लघुलेखक	निम्न श्रेणी लघुलेखक	वरिष्ठ लिपिक	लिपिक- टंकलेखक	रोखपाल	वाहन चालक	हवालदार	शिपाई	सफाई कामगार	एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१
२१	सोलापूर	०	०	०	१	२	२०	०	०	०	०	१	१	१०	०	०	०	१	०	३६
२२	कोल्हापूर	०	०	०	१	२	१२	०	०	०	०	१	१	१०	०	०	०	१	०	२८
२३	औरंगाबाद	०	०	०	१	५	२२	०	०	०	०	१	१	९	०	०	०	१	०	४०
२४	जालना	०	०	०	१	२	१८	०	०	०	०	१	१	६	०	०	०	१	०	३०
२५	परभणी	०	०	०	१	१	१०	०	०	०	०	१	१	६	०	०	०	१	०	२१
२६	हिंगोली	०	०	०	१	१	४	०	०	०	०	१	१	३	०	०	०	१	०	१२
२७	बीड	०	०	०	१	१	१५	०	०	०	०	१	१	९	०	०	०	१	०	२९
२८	नांदेड	०	०	०	१	२	१४	०	०	०	०	१	१	१२	०	०	०	१	०	३२
२९	उस्मानाबाद	०	०	०	१	१	११	०	०	०	०	१	१	७	०	०	०	१	०	२३
३०	लातूर	०	०	०	१	२	१०	०	०	०	०	१	१	६	०	०	०	१	०	२२
३१	अमरावती	०	०	०	१	३	२३	०	०	०	०	१	१	१२	०	०	०	१	०	४२
३२	बुलढाणा	०	०	०	१	१	१६	०	०	०	०	१	१	९	०	०	०	१	०	३०
३३	अकोला	०	०	०	१	२	१९	०	०	०	०	१	१	७	०	०	०	१	०	३२
३४	वाशिम	०	०	०	१	१	८	०	०	०	०	१	१	३	०	०	०	१	०	१६
३५	यवतमाळ	०	०	०	१	२	१३	०	०	०	०	१	१	९	०	०	०	१	०	२८
३६	नागपूर	०	०	०	१	५	४१	०	०	०	०	१	१	११	०	०	०	१	०	६१
३७	वर्धा	०	०	०	१	२	२०	०	०	०	०	१	१	६	०	०	०	१	०	३२
३८	भंडारा	०	०	०	१	१	६	०	०	०	०	१	१	५	०	०	०	१	०	१६
३९	गोंदिया	०	०	०	१	१	५	०	०	०	०	१	०	३	०	०	०	१	०	१२
४०	चंद्रपूर	०	०	०	१	१	१३	०	०	०	०	१	१	९	०	०	०	१	०	२७
४१	गडचिरोली	०	०	०	१	२	५	०	०	०	०	१	१	५	०	०	०	१	०	१६
	एकूण-	१	६	१	३४	९०	५९१	१	१	१	१	४४	४३	३०५	१	१	१	४५	१	११६८